

Planeringsstrategi för Lunds kommun 2023 – 2026

Beslutsinstans	Beslutsdatum	Giltighetstid	Diarienummer
Kommun- fullmäktige	2023-05-23	2023 - 2028	KS 2022/0949

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
1 Inledning.....	3
1.1 Vad är en planeringsstrategi?.....	3
1.2 Översiktsplanering i Lunds kommun	4
2 Ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för en aktuell översiktsplanering	6
2.1 Lagändringar	6
2.2 Riksintressen.....	6
2.3 Nationella och regionala mål, planer och program.....	7
2.4 Slutsatser	9
3 Lund – en kommun i utveckling och förändring.....	10
3.1 Kommunala mål, planer och program.....	10
3.2 Viktiga aktuella utredningar	10
3.3 Lundabor, aktörer och näringsliv om Lund 2050	11
3.4 Slutsatser	12
4 Gällande fördjupningar av översiktsplanen.....	13
4.1 Analys.....	13
4.2 Slutsatser	15
5 Kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen.....	15
5.1 Behov av vidare arbete.....	15
5.2 Slutsatser	17
6 Översiktsplanens aktualitet i förhållande till kraven i PBL	18
6.1 Bedömning.....	19

Sammanfattning

Planeringsstrategi är ett verktyg för kontinuerlig översiktsplanering och ett krav i plan- och bygglagen sedan 2020. Kommunfullmäktige ska ta fram och anta en planeringsstrategi under de två första åren efter ett ordinarie val. Om kommunen inte antar en planeringsstrategi inom avsett tidsintervall anses översiktsplanen i sin helhet vara inaktuell.

Planeringsstrategin kommer framöver ha en tydlig och strategisk roll i den kontinuerliga översiktsplaneringen. Den pekar ut prioriterade behov av fortsatt översiktsplanering under mandatperioden och ligger till grund för beslut i kommunstyrelsen om uppdrag om fortsatt översiktsplanering. Planeringsstrategi 2023–2026 pekar ut följande prioriterade behov under innevarande mandatperiod:

- Pågående revidering av Lunds kommuns översiktsplan fortsätter utifrån direktiv beslutade i kommunstyrelsen 2021-09-01. I det fortsatta arbetet vidareutvecklas översiktsplanens form och gällande fördjupningar av översiktsplanen arbetas in i en ny samlad redovisning av översiktsplanen.
- En fördjupning av översiktsplanen för Genarp genomförs inom uppdraget för den pågående revideringen av översiktsplanen
- Arbetet med fördjupning av översiktsplanen för Källby återupptas när förutsättningar kommer på plats kopplat till reningsverkets miljötillståndsprocess och nytt beslut om inriktning fattats
- En fördjupning av översiktsplanen påbörjas för Kunskapsstråket kopplat till processen för ny lokalisering av universitetssjukhuset
- En uppdatering av Utbyggnadsplan 2030 genomförs under mandatperioden kopplat till tidplanen för pågående revidering av översiktsplanen

I planeringsstrategin redovisas nya förutsättningar för översiktsplaneringen sedan Lunds kommuns översiktsplan ÖP 2018 antogs år 2018. Det handlar bland annat om ändrade lagkrav samt nya nationella, regionala och kommunala mål, planer och program. I planeringsstrategin ska också kommunen bedöma översiktsplanens aktualitet i förhållande till krav i plan- och bygglagen.

Planeringsstrategins slutsats är att Lunds kommuns översiktsplan är aktuell i förhållande till kraven i plan- och bygglagen. Nya förutsättningar tas om hand i den pågående revideringen av Lunds kommuns översiktsplan samt i fortsatt översiktsplanering utifrån kommunens modell för kontinuerlig översiktsplanering.

1 Inledning

1.1 Vad är en planeringsstrategi?

Plan- och bygglagen innehåller från 2020 nya krav om aktuell översiktsplanering i Sveriges kommuner. Kommunfullmäktige ska ta fram och anta en planeringsstrategi under de två första åren efter ett ordinarie val. Syftet med planeringsstrategin är att den ska främja en ökad kontinuerlig översiktsplanering för att hålla översiktsplanen aktuell.

Planeringsstrategin i sig innebär ingen ändring av översiktsplanen. Den ska enbart tala om vad kommunen ska fokusera på i fortsatt översiktsplanering och om det finns delar av planen som behöver ändras. I planeringsstrategin ska kommunen fokusera på de strategiska frågor som leder mot målen i kommunens vision med utvecklingen av den fysiska miljön. Genom att jobba kontinuerligt med strategin kan kommunen fånga de ändrade planeringsförutsättningar som sker och beskriva prioriteringar och satsningar i kommunens fortsatta översiktsplanering. Planeringsstrategin kan därför ändras från det att den antagits och fram till nästa ordinarie val.

1.1.1 Krav på planeringsstrategin

I planeringsstrategin ska kommunen redogöra för om det har skett förändringar när det gäller planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet. Till sin hjälp har kommunen bland annat länsstyrelsens underlag till planeringsstrategin.

I planeringsstrategin ska kommunfullmäktige enligt plan- och bygglagen:

1. ta ställning till ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet
2. ta ställning till kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen
3. bedöma i vilken utsträckning planen är aktuell i förhållande till kraven i PBL 3 §, 4 § andra stycket 1 och 2 samt 5 §.

1.1.2 Konsekvenser om kommunen inte antar en planeringsstrategi i tid

Kommunen är skyldig att ha en aktuell översiktsplan. Om kommunen inte antar en planeringsstrategi inom angivet tidsintervall anses översiktsplanen i sin helhet vara inaktuell, det vill säga även inklusive fördjupningar av översiktsplanen. Detta gäller första gången efter 11 september 2024.

Om kommunen varken antagit en planeringsstrategi eller en ny översiktsplan, som har fått laga kraft, inom två år efter ett ordinarie val

kräver lagen att kommunen måste påbörja arbetet med att ta fram en ny översiktsplan.

1.2 Översiktsplanering i Lunds kommun

1.2.1 Gällande översiktsplan

Följande dokument utgör Lunds kommuns aktuella översiktsplan

- Lunds kommuns översiktsplan, ÖP 2018 (2018)
- FÖP Öresundsvägen med omnejd (2018)
- FÖP Brunnsnäs (2013)
- FÖP Södra Sandby (2013)
- FÖP Skrylle (2006)
- Värna vinna staden (2005)

FÖP Veberöd antogs av kommunfullmäktige 2022. Beslutet är överklagat.

Utbyggnadsplan 2030, antagen i kommunstyrelsen 2022-05-04, är en prioritering av utbyggnaden i översiktsplanen på kortare sikt.

Utbyggnadsplanen ska uppdateras varje mandatperiod.

1.2.2 Pågående översiktsplanering

En revidering av Lunds kommuns översiktsplan pågår utifrån beslut i kommunstyrelsen om uppdrag (§ 206, 2019-09-04) samt direktiv (§ 268, 2021-09-01). Beslut i byggnadsnämnden om förslag till inriktning för översiktsplanarbetet (§ 61, 2021-04-22) är inarbetat i kommunstyrelsens beslut om direktiv. Direktiv för arbetet bygger på följande punkter:

1. Hela Lund ska leva
2. Hållbarhet i fokus
3. Ett starkt näringsliv
4. I takt med omvärlden
5. Kommunal service och ekonomiska konsekvenser
6. Utveckla och tydliggör översiktsplanens roll
7. Lundaborna i centrum

FÖP Källby är ett pågående arbete med att fördjupa översiktsplanen i de södra delarna av Lunds tätort. Arbetet är pausat i väntan på politiskt beslut om ny inriktning.

1.2.3 Strategi för kontinuerlig översiktsplanering

Kravet om planeringsstrategi aktualiserar behovet av en strategi för kontinuerlig översiktsplanering. En strategi och modell framåt bygger på tre grundprinciper:

- Planeringsstrategin har en tydlig och strategisk roll i den kontinuerliga översiktsplaneringen

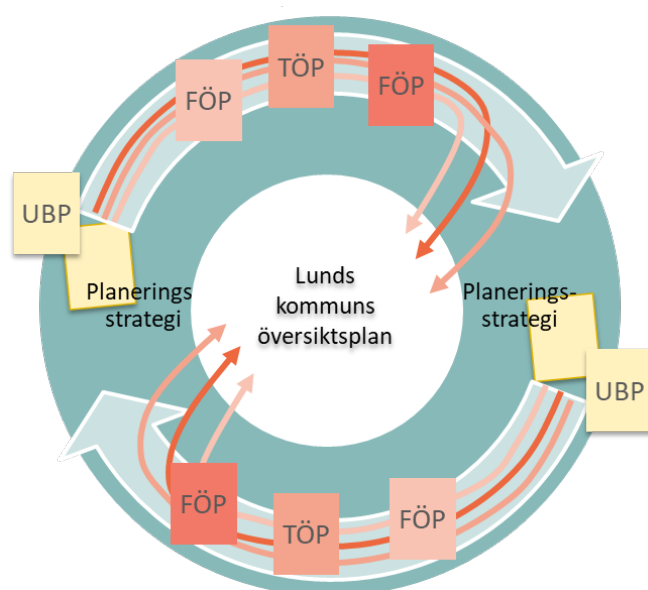
- Redovisningen av Lunds kommuns översiktsplan bygger på en samlad redovisning som kan ändras efter hand genom tillägg av till exempel geografiska och tematiska fördjupningar
- Samspelet mellan arbetet med planeringsstrategi och andra processer i Lunds kommun som knyter an till den översiktliga planeringen behöver stärkas. Det gäller till exempel bostadsförsörjningsprogram och vattentjänstplan.

En planeringsstrategi tas fram tidigt i mandatperioden. Den pekar ut behov av fortsatt översiktsplanering under mandatperioden. I enlighet med kommunfullmäktiges beslut om planeringsstrategi kan kommunstyrelsen därefter besluta om uppdrag om fortsatt översiktsplanering.

Utbyggnadsplanen (UBP) som prioriterar översiktsplanens utbyggnad tas fram varje mandatperiod. Framöver bör beslut om utbyggnadsplan knytas tydligt till beslut om planeringsstrategi för att utgöra ett stöd till prioritering av planer och projekt som startas under mandatperioden. Under innevarande mandatperiod tas utbyggnadsplanen fram parallellt med revidering av översiktsplanen.

Under mandatperioden genomförs fördjupningar och andra ändringar av översiktsplanen baserat på beslutad planeringsstrategi.

Planeringsstrategin kan peka på behov av nya fördjupade arbeten inom geografiska områden (s.k. FÖP) eller tematiska områden (s.k. TÖP). När en fördjupning är antagen lyfts den in i den samlade redovisningen av översiktsplanen. Planeringsstrategin kan också peka på behov att ändra översiktsplanen genom att arbeta in nya underlag och förutsättningar.

Figur som visar en modell för kontinuerlig översiktsplanering i Lunds kommun. Figuren motsvarar två mandatperioder.

2 Ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för en aktuell översiktsplanering

Ändrade planeringsförutsättningar som lyfts i detta avsnitt har framkommit i *Länsstyrelsens underlag inför Lunds kommuns beslut om planeringsstrategi (2022-12-19)*. Förutsättningarna är nya sedan Lunds kommuns översiktsplan antogs år 2018.

2.1 Lagändringar

I augusti 2018 infördes i plan- och bygglagen (PBL) nya krav på översiktsplanens innehåll gällande kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som är klimatrelaterade. I januari 2019 infördes bestämmelser i PBL om att fysisk regional planering ska ske i Region Skåne och att en regionplan för Skåne ska tas fram, vilket också innebär att det ska framgå av kommunens översiktsplan om den avviker från regionplanen. I april 2020 infördes ett antal förändringar i PBL, bland annat i syfte att stärka en kontinuerlig, framåtsyftande och aktuell översiktsplanering.

I augusti 2018 fick miljöbalkens 6 kapitel nytt innehåll och ny utformning. Det har betydelse för bland annat hanteringen av och processen för miljöbedömningar för översiktsplaner.

Barnkonventionen blev svensk lag den 1 januari 2020.

Riksdagen har beslutat om en ändring av lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. Ändringen började gälla den 1 oktober 2022. Lagändringen innebär bland annat att Boverket ska ta fram underlag som kommunerna ska använda som stöd för att bedöma vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på bostadsmarknaden.

2.2 Riksintressen

Regeringen gav i januari 2020 Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Statens energimyndighet, Tillväxtverket och Trafikverket i uppdrag att tillsammans med Boverket som samordnande myndighet göra en översyn av sina respektive anspråk på områden av riksintresse.

2022-11-08 beslutade Riksantikvarieämbetet om revidering av område av riksintresse för kulturmiljövården inom Lunds kommun. Beslutet innebär att Sankt Lars sjukhus lyfts ut som ett eget riksintresse.

Länsstyrelsen genomför en översyn av samtliga riksintressen för kulturmiljövård i Skåne. Projektet sträcker sig fram till 2025.

Trafikverkets senaste beslut avseende riksintressen för kommunikationer togs 2022-09-26. Beslutet omfattar en fullständig översyn av riksintresseanspråk inom samtliga fyra trafikslag. Inom

Lunds kommun är det tre anläggningar som inte längre bedöms vara av riksintresse: Väg 11, Simrishamn – Malmö, Väg 16, Dalby – Flädie (två befintliga vägar) samt Simrishamnsbanan (reservat för framtida järnväg). Beslutet har inte inneburit att något nytt riksintresse för kommunikationer har tillkommit i Lunds kommun.

Försvarsmaktens senaste beslut om gällande riksintressen och områden av betydelse för totalförsvarets militära del togs den 26 januari 2022.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) arbetar kontinuerligt med att identifiera mark eller vattenområden som kan vara av riksintresse för totalförsvarets civila delar.

2.3 Nationella och regionala mål, planer och program

Vattenmyndigheternas *åtgärdsprogram för bättre vatten 2022–2027* ger stöd för att olika aktörer ska kunna bidra till att miljökvalitetsnormerna kan följas. Åtgärdsprogrammen fastställdes 9 juni 2022.

Boverket har tagit fram en vägledning på PBL Kunskapsbanken avseende hälsa, säkerhet och risker. Ett avsnitt i vägledningen behandlar hur frågorna kan hanteras i översiktsplaneringen.

Boverkets tillsynsvägledning för naturolyckor behandlar översvämning, ras, skred och erosion.

Boverket har tagit fram allmänna råd om industri- och annat verksamhetsbuller (2020:2) och en reviderad vägledning som knyter an till de allmänna råden.

MSB har tagit fram en vägledning om samhällsplanering och riskhantering i anslutning till storskalig kemikaliehantering (2017)

Regional handlingsplan för klimatanpassning 2020–2024 innehåller bland annat en uppdaterad klimat- och sårbarhetsanalys som kommunen kan ha vägledning av i samband med framtagande av lokala risk – och hotbilder.

MSB har tagit fram en vägledning för att beakta totalförsvarets intressen i samhällsplaneringen. MSB har även tagit fram en vägledning för samhällsviktig verksamhet (2019).

Flera underlag och vägledningar har tagits fram för att säkra en trygg dricksvattenförsörjning.

Den svenska livsmedelsstrategin (2017) omfattar hela livsmedelskedjan och gäller fram till år 2030. *Den skånska livsmedelsstrategin 2030 – Smart mat*, framtagen av Region Skåne år 2017, är en vägvisare för hur vi ska

agera i Skåne, för att skapa tillväxt, sysselsättning och bidra till en hållbar utveckling inom livsmedelsområdet.

Nationell strategi för hållbar vindkraftsutbyggnad (2021) är framtagen av Energimyndigheten och Naturvårdsverket (rapport ER 2021:02).

Naturvårdsverket har även uppdaterat sin vägledning om buller från vindkraftverk. Länsstyrelsen i Skåne arbetar på olika sätt med underlag för en trygg elförsörjning i Skåne samt elproduktion från solcellsparker.

Jordbruksverkets rapport om exploateringen av jordbruksmark under perioden 2016–2020 visar att exploateringen har skett med ungefär samma omfattning som föregående femårsperioder. Nationellt sett är det i Skåne som exploateringen av jordbruksmarken är som störst.

Jordbruksmarken exploateras främst för att bygga bostäder.

Sedan år 2018 finns en *strategi för nationella skogsprogram*, som beslutats av regeringen. År 2020 tog Region Skåne fram en *Regional skogsstrategi för Skåne*.

Länsstyrelsen har genom projektet *Klimatsmarta masstransporter* uppmärksammat vikten av att kommunerna planera och avsätter plats för tillfälliga och närliggande masslogistikcentraler.

Materialförsörjningsplan Skåne (2023) har tagits fram av Länsstyrelsen Skåne. En rapport som beskriver förutsättningar för och behov av ballastförsörjning för betonggändamål i ett regionalt perspektiv för Skåne publicerades 2021 av Sveriges geologiska undersökning.

Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjning ska vara ett underlag för att motivera varför ny mark tas i anspråk i bland annat översiktsplaneringen. Lunds kommuns riktlinjer antogs 2022-08-25. Länsstyrelsen tar årligen fram en regional bostadsmarknadsanalys för Skåne.

Nationell infrastrukturplan för 2022–2033 beslutades av regeringen i juni 2022. Region Skånes *Regional transportinfrastrukturplan för Skåne 2022–2033* beslutades av regionfullmäktige 27 september 2022. Region Skåne tar regelbundet fram ett trafikförsörjningsprogram för att fastställa målen för den regionala kollektivtrafiken. *Trafikförsörjningsprogram 2020–2030* beslutades i februari 2020. Trafikverket har pekat ut de vägar som är viktigast för nationell och regional tillgänglighet. En översyn av vägnätet görs vart fjärde år och mindre justeringar görs löpande.

Regionplan 2022–2040 antogs av regionfullmäktige i juni 2022.

Regionplanen är vägledande för kommunernas översiktsplanering. Region Skånes regionala utvecklingsstrategi från 2020 beskriver en gemensam vision om hur Skåne ska utvecklas till 2030.

Regeringens samlade politik för hållbar stadsutveckling beskrivs i *Strategin för Levande städer*. Strategin fokuserar på städernas transporter och grönska samt innovativt och hållbart byggande.

Tillsammans för ett hållbart Skåne är det regionala åtgärdsprogrammet för miljömålen 2022–2025. Åtgärdsprogrammet är framtaget av Länsstyrelsen och innehåller prioriterade åtgärder som kan genomföras av skånska aktörer för att öka förutsättningarna att nå nationella och regionala miljömål samt bidra till genomförandet av miljödimensionen av Agenda 2030 i Skåne.

Klimat- och energistrategin för Skåne från 2018 ger vägledning för klimat- och energiarbetet fram till år 2030. Strategin är gemensamt framtagen av Länsstyrelsen, Region Skåne och Skånes kommuner.

Handlingsplan för grön infrastruktur i Skåne 2019–2030 innehåller åtgärder för att skydda de värdefullaste områdena och öka hänsynen i vardagslandskapet. Handlingsplanen är framtagen av Länsstyrelsen. Länsstyrelsen har tagit fram en gemensam naturvärdesöversikt för Skåne under 2022. Boverket har tagit fram en vägledning för ekosystemtjänster i den byggda miljön. *Kommunala ansvarsarter i Skåne* är framtagen av Länsstyrelsen 2017. Länsstyrelsen arbetar med att ta fram en friluftslivsplan i samverkan med Skånes friluftslivsaktörer.

I maj 2018 beslutade riksdagen om ett nytt nationellt mål för arkitektur-, form- och designpolitiken för hållbara gestaltade livsmiljöer. Boverket har ett övergripande nationellt ansvar för gestaltad livsmiljö och tar bland annat fram vägledningar och stöd.

God och jämlik hälsa är det övergripande nationella målet för folkhälsopolitiken som framgår i propositionen *God och jämlik hälsa – en utvecklad folkhälsopolitik* och som godkändes av riksdagen 2018.

En sammanhållen politik för Sveriges landsbygder innefattar det nationella målet om en livskraftig landsbygd med likvärdiga möjligheter till företagande, arbete, boende och välfärd som leder till en långsiktigt hållbar utveckling i hela landet. I *Servicerapporten - Underlag för landsbygdsutveckling* från 2018 redovisas tillgängligheten till kommersiell och offentlig service i Skåne samt hur utvecklingen har sett ut över tid.

2.4 Slutsatser

Förutsättningarna redovisade i avsnitt 2 ovan är av betydelse för en aktuell översiktlig planering. Dessa förutsättningar tas om hand i den pågående revideringen av Lunds kommuns översiktsplan samt i fortsatt

översiktsplanering utifrån kommunens modell för en kontinuerlig översiktsplanering.

3 Lund – en kommun i utveckling och förändring

I detta avsnitt lyfts nya betydande förutsättningar för översiktsplaneringen knutet till arbete och utveckling i Lunds kommun.

3.1 Kommunala mål, planer och program

Följande nya mål, planer, program och beslut är de som är relevanta för fortsatt översiktsplanering i Lunds kommun.

- Lunds kommuns policy för hållbar utveckling (2020)
- Lunds kommuns program för ekologisk hållbar utveckling, 2021–2030 (2021)
- Lunds kommuns program för social hållbarhet, 2020–2030 (2020)
- Näringslivsprogram för Lunds kommun, 2022–2030 (2022)
- Bostadsförsörjningsprogram 2030 (2022)
- Program för trygghet och säkerhet (2020)
- Grönprogram för Lunds kommun (2020)
- Kommunfullmäktiges mål i Ekonomi- och verksamhetsplan 2023–2025 (2022)
 - En tillitsbaserad styrning och ledning
 - Sveriges tryggaste kommun
 - Fler lundabor i arbete
 - Klimatneutralitet 2030
- Uppdrag till byggnadsnämnden om dialog med Försvarmakten kring framtida utveckling av Revinge enligt beslut i kommunstyrelsen (2023)

Fortsatt arbete med mål, planer och program i Lunds kommun har betydelse för den kontinuerliga översiktsplaneringen i kommunen. Under innevarande mandatperiod behöver kommunen enligt lag anta riktlinjer för bostadsförsörjning (Bostadsförsörjningsprogram) samt en vattentjänstplan.

Kommunfullmäktige behöver ta ställning till riktlinjer för bostadsförsörjning och vattentjänstplan varje mandatperiod. Dessa processer behöver samspela med planeringsstrategin som också tas fram varje mandatperiod.

3.2 Viktiga aktuella utredningar

Det finns några större pågående utredningsarbeten som påverkar fortsatt översiktsplanering i Lunds kommun.

En lokaliseringsutredning pågår för en ny stambana mellan Lund och Hässleholm. Trafikverket har fått i uppdrag att utreda kapacitetshöjande åtgärder för järnvägssystemet i Skåne. Dessa ska redovisas i september 2023.

En lokaliseringsutredning pågår även för Skånes universitetssjukhus som fortlöper under 2023. Med koppling till sjukhuslokaliseringsutredningen pågår ett övergripande arbete för att identifiera ytor för idrott och fysisk aktivitet i kommunen. Även detta arbete fortlöper under 2023.

Källby reningsverk är aktuellt för en ny miljötillståndsprocess med utbyggnad och uppgradering av verket. En ökad befolkning kräver högre kapacitet i ledningsnätet och större avloppsreningsverk. Ombyggnaden av Källby avloppsreningsverk dimensioneras för vår framtida befolkningsmängd och utifrån nya miljötillstånd. Stadsutveckling i Källbyområdet är beroende av reningsverkets framtida skyddsavstånd.

3.3 Lundabor, aktörer och näringsliv om Lund 2050

Under våren 2022 besvarade över 400 personer en webbenkät inför revideringen av översiktsplanen. De som deltog fick besvara frågor som "Vad är bra med Lunds kommun idag?" och "Vilka är Lunds kommuns mest angelägna utmaningar i den fysiska planeringen fram till 2050?".

Under den tidiga dialogen ägde möten rum med privatpersoner, föreningar, intresseorganisationer, bolag och företag, både i Lunds tätort och i de östra tätorterna. Workshops ägdes rum med bland annat ungdomar och studenter. Synpunkter inkom även via e-post.

I utvecklingen av Lund är den samlade bilden från den första dialogfasen att lundaborna tycker att följande frågor är viktigast:

Bevara och utveckla grönområden

Det är viktigt att naturmiljöer och grönska inte går förlorade utan snarare bevaras och utökas när staden växer. Inför klimatförändringarna är dessa miljöer extra viktiga eftersom de förbättrar mikroklimatet och bidrar med biologisk mångfald samt ökad motståndskraft mot extremväder.

Värna stadskärnans och byarnas karaktär och utbud

Lunds stadskärna är unik med sin småskalighet, sina gamla anor och sina många vackra, välbevarade byggnader och miljöer. Dessa värden är viktiga att värna. Även i tätorterna och i byar på landsbygden bör de historiska värdena värnas. Att biltrafiken i stadskärnan är begränsad är positivt.

Bygg men bevara jordbruksmarken

Jordbruksmarken är viktig att bevara med hänsyn till klimatet och framtida livsmedelsförsörjning. Använd i första hand redan hårdgjorda ytor och förtäta för effektiv markanvändning.

Utveckla kollektivtrafik och cykelvägar

För att fler ska välja bort bilen behöver kommunen satsa aktivt på trygga cykelvägar, attraktiva promenadstråk och effektiv kollektivtrafik. Utbyggd kollektivtrafik är särskilt viktig för alla som bor längre från stadskärnan.

Minska klimatpåverkan

Klimatmålen bör tas på allvar genom strävan mot minskade koldioxid- och växthusgasutsläpp. Det ökade elbehovet behöver tillgodoses lokalt i så stor utsträckning som möjligt. Hållbara material, återbruk, flexibilitet, solceller och gröna tak ska arbetas in i ny bebyggelse. Förbättrad dagvattenhantering är viktigt.

Bygg fler bostäder och trivsamma bostadsområden

En variation i bostadstyp, upplåtelseform och prisnivå bidrar till mer jämlika områden. Det stora behovet av bostäder behöver tillgodoses genom mångsidig, blandad bebyggelse. Nya och tätare områden behöver vara människovänliga med bra gång- och cykelstråk, trevliga mötesplatser, närhet till service och mycket grönt.

Utöver dessa punkter lyfte Lunds universitet och näringsliv vikten av att skapa förutsättningar för näringsliv, forskning och campusutveckling. För att hela Lund ska leva behöver teknisk infrastruktur och transportinfrastruktur säkerställas i de östra tätorterna. Planeringen bör också ta tillvara de möjligheter som följer med MAX IV och ESS.

3.4 Slutsatser

Dessa nya förutsättningar; nya mål, planer och program samt resultatet av dialogen under 2022 tas om hand i den pågående revideringen av Lunds kommuns översiktsplan samt i fortsatt översiktsplanering utifrån kommunens modell för en kontinuerlig översiktsplanering.

4 Gällande fördjupningar av översiktsplanen

Lunds kommuns översiktsplan utgörs av ÖP 2018 samt ett antal fördjupningar av översiktsplanen. Utgångspunkten för fortsatt hantering av fördjupningarna är att de ska ingå i en samlad digital redovisning av översiktsplanen. En övergripande analys av fördjupningarna genomförs i planeringsstrategin med syfte att klargöra de grundläggande förutsättningarna för hur respektive fördjupning kan arbetas in och justeras utifrån pågående planering, förändrade förutsättningar och på så sätt skapa en tydlig redovisning av Lunds kommuns översiktsplan.

4.1 Analys

4.1.1 FÖP Veberöd (2022)

FÖP Veberöd är den senast antagna fördjupningen av översiktsplanen. Beslutet att anta planen är överklagat. FÖP Veberöd redovisar en fördjupad och ändrad utveckling av orten jämfört med ÖP 2018. Fördjupningen visar att Veberöd ska växa i högre grad genom förtätning.

De nya ställningstagandena för Veberöd behöver redovisas i den nya samlade översiktsplanen och ersätta ställningstagandena i ÖP 2018. FÖP Veberöd saknar ställningstaganden om Simrishamnsbanan. Dessa ställningstaganden behöver göras i samband med revidering av översiktsplanen och därmed kan mark- och vattenanvändningskartan behöva justeras.

4.1.2 FÖP Öresundsvägen med omnejd (2018)

FÖP Öresundsvägen formulerar en ambitiös och långsiktig målbild för utvecklingen i de västra delarna av Lunds stad. Fördjupningen vidareutvecklar inriktningen mot ett breddat stadsinnehåll och mer mångfunktionell bebyggelse i befintliga verksamhetsområden, där planområdet också länkar samman kringliggande stadsdelar i västra Lund.

FÖP Öresundsvägen är vägledande för planeringen i området men genomförandet av fördjupningen har med anledning av efterföljande fördjupade arbeten (som till exempel Västerbroprogrammet och åtgärdsvalsstudie för västra Lund) och nya förutsättningar (bland annat vattenfrågor och skolbehov) till viss del tagit en annan riktning. Fördjupningens planhorisont är något oklar och det saknas en enhetligt redovisad markanvändning. Fortsatt hantering av FÖP Öresundsvägen kräver viss bearbetning med syfte att sammanväga inriktningen i den långsiktiga målbilden med att tydliggöra en enhetlig markanvändning samt ta in nya förutsättningar i området.

4.1.3 FÖP Brunnsbög (2013)

Syftet med FÖP Brunnsbög är att tydliggöra kommunens avsikt att skapa förutsättningar för en hållbar utveckling i nordöstra Lund. Beskrivning av hur riksintressen hanteras är en av fördjupningens viktiga funktioner. Fördjupningen studerar relationen mellan den befintliga staden, framväxten av Brunnsbög, omgivande landskap, infrastruktur och liknande frågor.

FÖP Brunnsbög är vägledande för planeringen och genomförandet sker i enlighet med planen. Övergripande inriktning och ställningstaganden finns inarbetade i ÖP 2018. I det fortsatta arbetet med att revidera översiktsplanen bör ytterligare fördjupade delar av FÖP Brunnsbög inarbetas.

4.1.4 FÖP Södra Sandby (2013)

FÖP Södra Sandby fördjupar ställningstaganden för ortens utveckling. Bärande inriktning är utveckling av centrala Södra Sandby genom centrumutveckling samt att peka ut områden lämpliga för förtätning av bostäder. Några viktiga planeringsinsatser som ägt rum de senaste åren är utredningar av vägreservat och ett planprogram för Södra Sandby centrum.

Nya förutsättningar (bland annat vattenfrågor och kraftledningsflytt) har inneburit att ÖP 2018 i vissa delar gör andra avvägningar och prioriteringar av utbyggnaden jämfört med FÖP Södra Sandby. Skillnaderna mellan FÖP Södra Sandby och ÖP 2018 består också i att FÖP Södra Sandby saknar en enhetligt redovisad markanvändning. Fortsatt hantering av FÖP Södra Sandby kräver viss bearbetning med syfte att tydliggöra ställningstagandena för utvecklingen av orten genom redovisning av en enhetlig markanvändning.

4.1.5 FÖP Skrylle (2006)

Syftet med FÖP Skrylle är att utveckla och bevara Skrylleområdet som ett viktigt lokalt och regionalt rekreationsområde samt att bevara och utveckla områdets natur- och kulturvärden. Fördjupningen redovisar olika intressen och hur dessa kan samverka; riktlinjer för markanvändningen avseende ny bebyggelse, förslag till naturreservat och nya stråk för strövande, cykling och ridning. Fördjupningen tar också ställning till utvecklingen av täktverksamheten i Skrylle. I ett antal delar kopplat till naturreservatsbildningar är FÖP Skrylle genomförd.

Ställningstaganden i FÖP Skrylle om täktverksamheten har redan arbetats in i ÖP 2018. Därutöver finns ytterligare ställningstaganden att hantera och arbeta in i samband med revideringen av översiktsplanen, exempelvis riktlinjer för markanvändningen avseende ny bebyggelse.

4.1.6 Värna vinna staden (2005)

Värna vinna staden är en fördjupning av översiktsplanen för staden Lund. Fördjupningen innehåller tydligt avgränsade ställningstaganden om bland annat stadens kulturarv och bebyggda miljö, samt handel i staden. Därutöver innehåller fördjupningen ett omfattande kunskapsunderlag.

Vid fortsatt hantering av Värna vinna staden behöver fördjupningens ställningstaganden hanteras i samband med pågående revidering av översiktsplanen. Därutöver är dokumentet i flera delar fortsättningsvis ett relevant kunskapsunderlag.

4.2 Slutsatser

Gällande fördjupningar av översiktsplanen fortsätter utgöra vägledande planer tillsammans med ÖP 2018. I arbetet med att revidera översiktsplanen behöver gällande fördjupningar av översiktsplanen arbetas in i en samlad redovisning av Lunds kommuns översiktsplan. Detta innebär att en samlad redovisning i den reviderade översiktsplanen kommer att ersätta de olika dokument som utgör ÖP 2018 samt fördjupningar av översiktsplanen.

5 Kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen

Planeringsstrategin ska redovisa kommunens ställningstaganden om den fortsatta översiktsplaneringen. Strategin redovisar i detta avsnitt prioriterade behov av fortsatt arbete med översiktsplanering under innevarande mandatperiod. Vid behov kan planeringsstrategin ändras och de ställningstaganden som gjorts om den fortsatta översiktsplaneringen ses över.

5.1 Behov av vidare arbete

Nya omvärldsfaktorer och planeringsutmaningar ger kontinuerligt upphov till fortsatt strategisk fysisk planering som stärker en hållbar stads- och landsbygdsutveckling. Det handlar om att löpande stärka perspektivet inom viktiga planeringsfrågor, vidareutveckla dialog med lundabor, aktörer och näringsliv samt stärka genomförandet av översiktsplanen. De prioriterade områden som pekats ut i direktivet till den pågående revideringen av översiktsplanen (Hela Lund ska leva, hållbarhet i fokus, ett starkt näringsliv, i takt med omvärlden, kommunal service och ekonomiska konsekvenser, utveckla och tydliggör översiktsplanens roll, lundaborna i centrum) är alla exempel på områden som behöver uppmärksammas vidare, även bortom pågående revidering av översiktsplanen. Att skapa förutsättningar för att möta näringslivets

behov av verksamhetsmark i hela kommunen på ett hållbart sätt är utöver de behov som listas nedan ett särskilt prioriterat område för fortsatt översiktsplanering.

Under innevarande mandatperiod finns särskilda behov knutet till översiktsplaneringen. Dessa redovisas nedan.

5.1.1 Revidering av Lunds kommuns översiktsplan

Ett arbete pågår med att revidera Lunds kommuns översiktsplan. Arbetet utgår från de direktiv som beslutades i kommunstyrelsen 2021-09-01. Arbetet med en samrådshandling fortgår under 2023 för vidare beslut om samråd, granskning och antagande under mandatperioden. Gällande fördjupningar av översiktsplanen behöver arbetas in i en ny samlad redovisning av översiktsplanen. I det fortsatta arbetet behöver översiktsplanens form vidareutvecklas för att kunna ta hand om framtida geografiska och tematiska fördjupningar.

5.1.2 Genarp

En fördjupning av översiktsplanen behövs för Genarp för att stärka ortens långsiktiga utveckling. Fördjupningen genomförs inom uppdraget för den pågående revideringen. Arbetet löper parallellt med revideringen av översiktsplanen och innebär en särskild dialogprocess och fördjupad redovisning för Genarp.

5.1.3 Källby

2014 påbörjades ett arbete med en fördjupning av översiktsplanen för Källby-området i södra Lund. Utgångspunkten är en framtida stadsutveckling kopplat till station Klostergården, den nya järnvägsstationen på Södra stambanan. Arbetet med fördjupning av översiktsplanen för Källby avvaktar utvecklingen av Källby reningsverk och politiskt beslut om ny inriktning. Den miljöutredningsprocess för Källby reningsverk som pågår är under 2023 i ett utredningsskede. När förutsättningar kommer på plats kopplat till reningsverkets miljöutredningsprocess behöver politiskt beslut om ny inriktning fattas och arbetet med en fördjupning av översiktsplanen återupptas.

5.1.4 Kunskapsstråket med sjukhusområdet

Den lokaliseringsutredning som pågår för Skånes universitetssjukhus fortlöper under 2023. Beroende på vilken yta som blir aktuell för det framtida sjukhuset kommer olika avvägningar att krävas på översiktlig nivå. Lunds universitet arbetar för närvarande med en ny Campusplan som beskriver universitetets fysiska utveckling. En fördjupning av översiktsplanen behöver påbörjas för Kunskapsstråket för att möjliggöra en god helhetslösning och integrering av sjukhusområdet med omgivande bebyggelse, befintlig och kommande infrastruktur samt faciliteter för näringsliv, utbildning och forskning. Området omfattar

dagens sjukhusområde, universitetets campusområde, Smörlyckan samt Ideon/Medicon-området.

5.1.5 Utbyggnadsplan

Utbyggnadsplanen är en prioritering av utbyggnaden i översiktsplanen på kortare sikt, cirka 10 år, och ska uppdateras varje mandatperiod. Aktuell utbyggnadsplan antogs 2022 och sträcker sig fram till 2030. Planen används aktivt som verktyg för prioritering. Utbyggnadsplanen redovisar en prioritering av ytor för bebyggelse och verksamheter utpekade i översiktsplan, ÖP 2018. Utöver de ytor som är utpekade i utbyggnadsplanen finns utrymme för förtätning. Utbyggnadsplanen behöver uppdateras under mandatperioden, vilket bör kopplas till processen för revidering av översiktsplanen.

5.2 Slutsatser

Slutsatser för den fortsatta översiktsplaneringen är följande:

- Pågående revidering av Lunds kommuns översiktsplan fortsätter utifrån direktiv beslutade i kommunstyrelsen 2021-09-01. I det fortsatta arbetet vidareutvecklas översiktsplanens form för att kunna ta hand om framtida geografiska och tematiska fördjupningar. Gällande fördjupningar av översiktsplanen arbetas in i den nya samlade redovisningen av översiktsplanen.
- En fördjupning av översiktsplanen för Genarp genomförs inom uppdraget för den pågående revideringen av översiktsplanen.
- Arbetet med fördjupning av översiktsplanen för Källby återupptas när förutsättningar kommer på plats kopplat till reningsverkets miljötillståndsprocess
- En fördjupning av översiktsplanen påbörjas för Kunskapsstråket kopplat till processen för ny lokalisering av universitetssjukhuset
- En uppdatering av Utbyggnadsplan 2030 genomförs under mandatperioden kopplat till tidplanen för pågående revidering av Lunds kommuns översiktsplan

Pågående revidering av Lunds kommuns översiktsplan samt en fördjupning av Genarp fortlöper utifrån direktiv beslutade i kommunstyrelsen 2021-09-01.

Nytt beslut om vidare arbete med FÖP Källby samt nya uppdrag om uppdaterad Utbyggnadsplan och FÖP Kunskapsstråket beslutas senare av kommunstyrelsen i enlighet med kommunfullmäktiges beslut om planeringsstrategi.

6 Översiktsplanens aktualitet i förhållande till kraven i PBL

I planeringsstrategin ska kommunen bedöma i vilken utsträckning planen är aktuell i förhållande till kraven i plan- och bygglagen 3 §, 4 § andra stycket 1 och 2 samt 5 §.

3 § Kommunen ska i översiktsplanen redovisa grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden för hela kommunen. Grunddragen ska framgå av en karta.

Av planen ska det även framgå hur kommunen anser att den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

***Kommentar:** Lunds kommuns översiktsplan redovisar grunddragen i mark- och vattenanvändningen för hela kommunen. Grunddragen framgår i en karta. Planen redovisar hur kommunen anser att den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.*

4 § (andra stycket 1 och 2) Av planen ska det även framgå hur kommunen anser att

1. riksintressen ska tillgodoses,
2. gällande miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken ska följas

***Kommentar:** I Lunds kommuns översiktsplan framgår det hur kommunen anser att riksintressen ska tillgodoses samt hur miljö kvalitetsnormer ska följas. Nya förutsättningar sedan ÖP 2018, exempelvis nya beslut om riksintressen och nya planeringsunderlag om MKN vatten hanteras i den pågående revideringen av översiktsplanen.*

5 § Av översiktsplanen ska även följande framgå

1. hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder,
2. hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen,
3. sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
4. kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra,

5. om översiktsplanen avviker från en regionplan för länet, på vilket sätt den gör det och skälen för avvikelserna, och

6. sådana områden och verksamheter som angår två eller flera kommuner eller är av regional betydelse.

Kommentar: I Lunds kommuns översiktsplan framgår kommunens syn på punkt 1, 2 4 och 6. Nya förutsättningar, så som nytt bostadsförsörjningsprogram i Lunds kommun, nya nationella och regionala mål, planer och program samt nya underlag om klimatrelaterade risker hanteras i den pågående revideringen av översiktsplanen. I Lunds kommun finns inga utpekade områden för landsbygdsutveckling i strandnära läge (så kallade LIS-områden). Sedan ÖP 2018 antogs har det antagits en Regionplan för Skåne. Inriktningen i ÖP 2018 samspelar väl med Regionplan för Skåne.

6.1 Bedömning

Lunds kommuns översiktsplan bedöms aktuell i förhållande till kraven i plan- och bygglagen ovan.

Nya förutsättningar tas om hand i den pågående revideringen av Lunds kommuns översiktsplan samt i fortsatt översiktsplanering utifrån kommunens modell för en kontinuerlig översiktsplanering.